

**ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОСТІ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
У СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ**

Анотація

У статті розглядаються варіанти вибору портфеля стратегій розвитку промислового потенціалу регіонів, що забезпечують вихід підприємств із кризового стану й перехід до фази «зростання». З огляду на сучасний досвід прорахунків управління промисловістю формулюється інструментарій взаємовідносин держави та промислового бізнесу. Аналізується програма розвитку промисловості Луганської області у середньо- та довгостроковій перспективі. Актуальність дослідження даного питання обумовлюється не лише необхідністю з'ясування природи сучасних проблем макроекономіки, зокрема витоків світової фінансової кризи, але й потребою опрацювання мікроекономічних проблем, якими, до речі, є довготривалий спад виробництва, депресивність промислових регіонів тощо. Для якісного проведення моніторингу та оцінки ефективності реалізації Стратегії розвитку промисловості Луганської області до 2020 року представлено показники-індикатори регіону.

Ключові слова: стратегія, підприємство, промисловість, потенціал, регіон.

О.Ю. Кудрина, к.э.н.,

Луганский национальный университет им. Т. Шевченко, г. Луганск

**ПРОГРАММЫ РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННОСТИ ЛУГАНСКОЙ ОБЛАСТИ
В СРЕДНЕ- И ДОЛГОСРОЧНОЙ ПЕРСПЕКТИВЕ**

Аннотация

В статье рассматриваются варианты выбора портфеля стратегий развития промышленного потенциала регионов, которые обеспечивают выход предприятий из кризисного состояния и переход к фазе «роста». Учитывая современный опыт просчетов управления промышленностью формулируется инструментальный взаимоотношений государства и промышленного бизнеса. Анализируется программа развития промышленности Луганской области в средне - и долгосрочной перспективе. Актуальность исследования данного вопроса обуславливается не только необходимостью выяснения природы современных проблем макроекономики, в частности истоков мирового финансового кризиса, но и потребностью проработки микроэкономических проблем, которыми, кстати, есть долговременный спад производства, депрессивность промышленных регионов. Для качественного проведения мониторинга и оценки эффективности реализации Стратегии развития промышленности Луганской области до 2020 года представлены показатели-индикаторы региона.

Ключевые слова: стратегия, предприятие, промышленность, потенциал, регион.

Olga Y. Kudrina, Candidate of Economic Sciences,
Luhansk Taras Shevchenko National University, Luhansk

**PROGRAMS FOR THE INDUSTRIAL DEVELOPMENT
OF LUHANSK REGION IN MID- AND LONG-TERM PROSPECT**

Annotation

The article examines the portfolio choices for the development of industrial capacity strategy of the regions, which secure the recovery from crisis and transition to the growth phase. Taking into account current accounting of failures in the industrial management, the instruments for the relationships between the country and industrial business are elaborated. The programs for the industrial development of Luhansk region are analyzed in mid- and long-term prospect. The topicality for the

investigation of this issue is determined not only by the necessity of identification of contemporary macroeconomic issues, including the origin of global financial crisis, but also by the requirement to process microeconomic issues, among which there are continuous production decline, depression of industrial regions etc. The outcome indicators of the region are presented for the high-quality monitoring and efficiency assessment of implementation of industrial development strategy in Luhansk region up to the year of 2020.

Keywords: strategy, enterprise, industry, potential, region.

Постановка проблеми. Процеси глобалізації, структурні зрушення економіки визначають швидкі й широкомасштабні зміни конкурентного середовища і високий рівень динаміки економічних відносин. У зв'язку із цим, періоди стабільної діяльності промислових підприємств невинно скорочуються. Істотні зміни в масштабах й труднощі середовища, у якому перебувають промислові підприємства, створюють невизначеність для них самих, для галузей, де вони функціонують, й для національної економіки загалом. В умовах кризи успішно можуть розвиватися лише ті промислові підприємства, менеджмент яких здатний забезпечити певний напрям руху в нестабільному середовищі. Незалежно від галузевої приналежності, форм організації виробництва, масштабів діяльності та інших характеристик українських підприємств виникає об'єктивна необхідність у виборі стратегії управління ними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвиток промисловості органічно пов'язаний з територіальною трансформацією продуктивних сил. Тому виважена промислова політика регіонів є однією із найважливіших передумов забезпечення економічної стабільності України. В цьому плані високої оцінки заслуговують праці сучасних українських науковців: О. Амоші [1], З. Варналія [2], І. Заблодської [4], Ю. Киндзерського [5], Л. Пельтека [9], С. Романюка [10], Н. Якубовського [12] та інших.

Формулювання цілей статті й аргументування актуальності поставленого завдання. Метою статті є розроблення програм розвитку промисловості Луганської області у середньо- та довгостроковій перспективі. Актуальність дослідження даного питання обумовлюється не лише необхідністю з'ясування природи сучасних проблем макроекономіки, зокрема витоків світової фінансової кризи, але й потребою опрацювання мікроекономічних проблем, якими, до речі, є довготривалий спад виробництва, депресивність промислових регіонів тощо.

Виклад основного матеріалу. Стратегія розвитку промислового потенціалу регіону є складовою загальної стратегії розвитку Луганської області до 2020 року, яку сформовано на основі проекту Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [3], Стратегії економічного та соціального розвитку Луганської області до 2015 року [11], відповідно до ст. 3 Закону України «Про стимулювання розвитку регіонів» [6] та Постанови КМУ «Про затвердження Порядку розроблення, проведення моніторингу та

оцінки реалізації регіональних стратегій розвитку» [7], Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» [8].

Стратегія розвитку промисловості Луганської області на період до 2020 року повинна дати основні інструменти задля вирішення нагальних проблем: зниження матеріаломісткості промислового виробництва у регіоні; запровадження дієвих заходів щодо енергозбереження на підприємствах та у соціальній сфері; поліпшення екологічної ситуації в регіоні; створення нових робочих місць; переорієнтація та перехід на нові ринки збуту регіональної продукції. Надамо характеристику стратегічним цілям розвитку промислового виробництва Луганської області.

Стратегічна ціль 1. Підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств. Ціль "Підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств" стосується усіх підприємств регіону і передбачає оптимізацію процесів діяльності, підвищення ефективності виробництва. Даний розвиток на сьогодні не можливий без використання нових технологій. Але новітній розвиток потребує не тільки використання інноваційних технологій у виробництві, а й цілісне оновлення всіх процесів на підприємствах, охоплюючи і управлінський апарат, і виробничу сферу, і сферу обслуговування.

Перша стратегічна ціль може бути реалізована шляхом реконструкції та модернізації виробництва.

У металургійній галузі: ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» планує реконструкцію підприємства та введення нових виробничих об'єктів – аглофабрики, доменної печі №2, газогенируючої станції. Введення в дію цих об'єктів дозволить не тільки збільшити обсяги виробництва чавуну, сталі та прокату, але і зменшити енергетичну складову – мінімізувати споживання природного газу, коксу, знизити кількість викидів і повністю перейти на використання власної електроенергії. ПАТ «Стахановський завод феросплавів» планує проведення модернізації виробництва з впровадженням енергозберігаючих технологій у 2013 р. в обсязі 64,95 млн. грн. На 2013 рік планується також введення в дію індукційного комплексу. Очікується збільшення індексу промислового виробництва продукції за рахунок зростання обсягів виробництва.

У хімічній та нафтохімічній галузі теж очікуються зміни за рахунок модернізації виробництва, освоєння нових видів продукції. ТОВ НВП «Зоря» планує збільшення імпортозамінної продукції хімічних засобів захисту рослин, збільшення експортоорієнтованої продукції – нітробензолу адіабатичним нітруванням, організація виробництва присадок до дизпалива, зменшення споживання природного газу, електроенергії та зменшення собівартості

УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

продукції. ПрАТ «Северодонецьке об'єднання Азот» – в 2014-2015 роках будуть продовжені роботи з будівництва і введення в експлуатацію 2-х когенераційних установок потужністю 12,9 Мват. Економічний ефект складе 8800,0 кВт/рік. Реконструкція карбаміду М-3 із збільшенням потужності з 1200 до 1600 т/добу планується у 3 кв. 2014 року. Передбачений обсяг фінансування заходу – 200 млн. грн. Стратегічним заходом для хімічної галузі залишається вирішення питання з виводу збиткових продуктів у розряд рентабельних, зниження норм витрат сировини та енергоресурсів.

У легкій промисловості планується збільшення випуску продукції за рахунок оновлення основних фондів, збільшення чисельності працюючих і випуску продукції на внутрішній ринок. Поліпшенню виробничих показників сприяє відкриття швейних ділянок ПрАТ «Глорія Джінс» у районах області.

У целюлозно-паперовій промисловості збільшення обсягів виробництва планується за рахунок подальшої модернізації виробництва.

Зростання обсягів виробництва в машинобудуванні до 2020 року планується досягти перш за все за рахунок інтенсивного розвитку підгалузі транспортного машинобудування. Так, ПрАТ «НВЦ «Трансмаш» планує найближчим часом освоїти випуск нової продукції – вагонів різної модифікації. ПАТ «Луганськтепловоз» планує поновити випуск електровозів для потреб Укрзалізниці. ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод» планує збільшити обсяги проведення ремонту вагонів. У інших підгалузях очікується збільшення обсягів виробництва с/г техніки, електричного й електронного устаткування.

Тактична ціль – розвиток коопераційних зв'язків передбачає реалізацію регіональної програми розвитку внутріобласної кооперації на 2013-2017 роки, яка прийнята рішенням сесії Луганської обласної ради № 17/14 від 28.02.2013. Необхідність розробки Програми була обумовлена не достатнім рівнем коопераційних зв'язків між місцевими товаровиробниками, малою кількістю представлених на внутріобласному ринку товарів місцевих виробників і переважанням імпортової продукції, що негативно впливає на зайнятість і відповідно на рівень життя населення, наповнюваність бюджетів всіх рівнів, призводить до скорочення робочих місць, зростання безробіття, знижує економічну, фінансову і продовольчу безпеку області загалом.

Метою Програми є створення в області умов для підвищення рівня внутрішнього споживання, зміцнення позицій регіону на національному і міжнародному ринках збуту, проведення імпортозаміщення шляхом поглиблення внутріобласної кооперації в ключових сферах економіки.

Програма передбачає три етапи її виконання.

На першому етапі (2013 р.) було заплановано проведення організаційної роботи.

На другому етапі (2014–2015 рр.) передбачається виконання заходів, передбачених на цей період, шляхом створення організаційно-управлінських, інформаційних, інфраструктурних, кадрових основ формування коопераційних зв'язків у сферах економіки області, а також реалізації цих зв'язків з метою збільшення внутріобласного попиту і імпортозаміщення.

На третьому етапі (2016–2017 рр.) передбачається вдосконалення і актуалізація інформаційної бази даних продукції місцевих товаровиробників, розширення коопераційних зв'язків між суб'єктами господарської діяльності регіону і забезпечення виконання всіх заходів Програми в повному обсязі.

Розроблено цільові індикатори, які дозволять оцінити результативність виконання заходів Програми. Очікується, що до 2017 року: кількість збережених робочих місць в промисловості зросте в 2,1 разу і складе 6 720 одиниць; обсяг продукції і послуг у результаті коопераційних зв'язків між промисловими підприємствами регіону зросте в 2,5 рази і досягне 2,5 млрд. у рік (розрахунок проводився по обмеженій групі промислових підприємств Департаментом промисловості та енергозбереження).

Енергозбереження – це також тактична ціль. Однією з найважливіших умов сталого та динамічного розвитку області, підвищення рівня конкурентоспроможності продукції регіонального виробництва є розв'язання проблем скорочення енергоємності її виробництва, у тому числі завдяки реалізації заходів регіональної програми енергоефективності Луганської області на 2011–2015 роки. Враховуючи високу енергоємність валового регіонального продукту, залежність функціонування господарського комплексу області від імпортованих енергоресурсів, визначено головну мету Програми: зниження енергоємності виробництва одиниці продукції, зменшення невиробничих втрат паливно-енергетичних ресурсів, оптимізація паливно-енергетичного балансу та скорочення бюджетних видатків на фінансування енергоносіїв для бюджетних установ області.

Стратегічна ціль 2 – підвищення рівня енергетичної безпеки області. Енергетична безпека є однією з найважливіших складових національної безпеки держави та її регіонів. Підвищення рівня енергетичної незалежності регіонів, надійне, найбільш повне забезпечення господарського комплексу та населення енергоносіями, стабільне задоволення зростаючих потреб в стабільному та якісному електро- та газопостачанні є одним з головних завдань національних реформ в Україні. Для його виконання, насамперед, необхідно: створення умов для безпечного, надійного і постійного енерго- та газопостачання споживачів області; реформування, розвиток і технічне вдосконалення електричних та газових мереж, підвищення рівня ефективності і надійності їх функціонування; впровадження прогресивних технологій, засобів обліку і контролю за параметрами систем енерго- та газоспоживання тощо.

Подальший розвиток підприємств електроенергетичної галузі здійснюватиметься за рахунок модернізації і реконструкції основного устаткування, впровадження енергозберігаючих технологій, скорочення не виробничих втрат при виробництві і постачанні електричної енергії. Це буде досягнуто за рахунок: поліпшення фінансового стану підприємств електроенергетики унаслідок підвищення дисципліни розрахунків із споживачами, розв'язання проблеми погашення боргів між суб'єктами енергоринку; зменшення енергоемності галузі за рахунок заміни морально застарілих і фізично зношених енергоблоків, устаткування на енергетичних підприємствах, консервації енергоблоків, експлуатація яких недоцільна, введення в дію нових потужностей, зниження технологічних і комерційних втрат при передачі електроенергії споживачам; впровадження автоматизованих систем комерційного обліку електричної енергії всіма учасниками ринку – від виробника до споживача енергії і інформаційного обміну даними; розвитку нових виробництв електроенергії, що використовують альтернативні і поновлювані види палива.

Обсяги виробництва електроенергії збільшуватимуться, зокрема, за рахунок: введення в експлуатацію нових енергоблоків ОП «Луганська ТЕС», ТОВ «ДТЕК Східенерго» і реконструкції енергоблоків, в частині продовження терміну їх експлуатації, що дозволить до 2020 року довести сумарну потужність станцію 1795 Мвт; переходу з газу на водовугільне паливо виробництва електроенергії ДП «Сєвєродонецька ТЕЦ»; будівництва і експлуатації вітрових електростанцій в Краснодонському, Лутугинському, Антрацитівському районах потужністю 425 МВт, 225 МВт, 225 МВт відповідно; введення в дію ПрАТ «Екоенергія» (м. Алчевськ) газотурбінної станції комбінованого циклу поетапно 1-го і 2-го блоків загальною потужністю 303 МВт у квітні 2013 року, річна економія електроенергії складе 870 млн. кВт*год; та 2-го блоку – з річною економією електроенергії в обсязі 870 млн. кВт*год; впровадження когенераційних технологій на котельнях по вул. А. Ліньова, «Східна» і «Західна» м. Луганська, «Східна» і «Заводська» м. Алчевська, котельних ОКП «Облтепло», котельних соціального призначення в містах Лутугино, Попасна, смт. Новоайдар та ін. Крім того, основним енергопостачальним підприємством області ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» розроблено проект програми щодо підтримки і зміцнення енергетичної безпеки Луганської області на 2013-2020 роки, що визначає стратегію розвитку енергокомпанії в системі енергопостачання до 2020 року.

Метою цієї програми є забезпечення енергетичної безпеки регіону, стабільне задоволення попиту економіки і соціальної сфери в надійному і якісному електропостачанні. Реалізація програмних заходів дозволить

підвищити рівень енергетичної безпеки регіону, забезпечити в необхідних обсягах надійне і якісне електропостачання економіки і населення, підвищити економічну ефективність і екологічну безпеку, заощадити електричну енергію в обсязі 910,1 млн. кВт·год. і отримати економічний ефект в сумі 564,5 млн. грн.

Подальший розвиток газової промисловості відбудеться за рахунок: раціонального використання природних ресурсів під час проведення робіт з розвідки і видобутку природного газу, підвищення ефективності здобичі вуглеводнів з родовищ, які знаходяться в експлуатації; модернізації і заміни фізично зношених газоперекачуючих агрегатів, устаткування, газових приладів і устаткування на енергоефективні; завершення оснащення житлового фонду лічильниками природного газу до 2018 року; зниження обсягів споживання і втрат газу за рахунок раціонального використання, впровадження енергозберігаючих технологій і устаткування.

Ціль 3 – енергетична незалежність області і держави. Головною метою стратегії розвитку вугільної промисловості області є реалізація потенціалу галузі у забезпеченні енергетичної незалежності держави, досягненні інноваційного типу розвитку економіки, соціального захисту, зарплати працівників, промислової і екологічної безпеки. Розвиток вугільної промисловості до 2020 р. буде відбуватись за наступними етапами.

Перший етап. Реалізація комплексу програмних заходів щодо стабілізації ситуації в галузі (проблеми збуту, в тому числі захист вітчизняного виробника, справедливих цін, взаєморозрахунків, фінансового стану, тощо); завершення роздержавлення шахт; завершення реструктуризації шахт; інтенсифікація процесів модернізації шахтного фонду та технічного переоснащення виробництва на інноваційній основі; підвищення рівня гарантованої безпеки шахтарів.

Другий етап. Максимальне задіяння механізмів державно-приватного партнерства у реконструкції шахт з підготовкою нових виїмкових горизонтів; будівництво нових шахт на ділянках родовищ з кондиціями вугілля, які запитані на ринку, та кращими гірничо-геологічними умовами; оснащення вуглевидобувних шахт інноваційною технікою з максимальним рівнем механізації та автоматизації технологічних процесів; реалізація пілотних проектів на основі технологій глибокої переробки вугілля та видобуток газу (метану) у промислових цілях.

На основі конкурентних переваг вугільної промисловості, з урахуванням необхідності розв'язання проблем, що перешкоджають розвитку галузі, потрібно вирішити такі завдання:

1. Здійснити прогноз потреби щодо вітчизняної вугільної продукції в динаміці до 2020 року у розрізі марок і сфер застосування: технологічне

УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

паливо для теплової енергетики, технологічне паливо в металургійній промисловості, побутове паливо, технологічне паливо для комунальної енергетики, технологічне паливо для поглибленої переробки вугілля, використання газувугільних родовищ для видобутку газу-метану.

2. Затвердити попередній (прогнозний) розподіл потреби у вугільній продукції між вугільними шахтами шляхом складання переліку вуглевидобувних шахт, які братимуть участь у забезпеченні паливно-енергетичного балансу держави на період до 2020 року, у розрізі: вертикально інтегрованих компаній (внутрішня потреба та вугільна продукція, що буде запропонована на продаж), приватних та державних вугільних підприємств. Визначаються обсяги, якісні показники вугільної продукції, призначення (сфера використання, в т.ч. нетрадиційного), а також видобуток вугільного метану. При цьому всі шахти слід розподілити за категоріями: шахти, що братимуть участь у паливно-енергетичному балансі держави весь період; діючі шахти, що працюють певний період та надалі підлягають консервації або ліквідації; шахти, що будуть введені в експлуатацію до 2020 року.

3. Забезпечити розвиток вуглевидобувного потенціалу з досягненням високоефективної роботи шахт шляхом суцільної інноваційної модернізації виробництва на основі прогресивних технологій вуглевидобутку, комплексної механізації та автоматизації технологічних процесів, створення технологічних комплексів від видобутку до перетворення вугілля у технологічну та енергетичну продукцію з високою доданою вартістю.

Для оцінки реалізації стратегії розвитку промисловості регіону необхідно проводити моніторинг. Для якісного проведення моніторингу та оцінки ефективності реалізації Стратегії розвитку промисловості Луганської області до 2020 року потрібно визначити показники-індикатори (табл. 1).

Таблиця 1

Показники-індикатори оцінки реалізації стратегії розвитку промисловості Луганської області

Індикатор	Одиниця виміру	Значення базового 2012 року	Значення року завершення дії Стратегії 2020 рік
1	2	3	4
Індекси обсягу промислової продукції	%	92,5	102,2
Добувна промисловість	%	95,0	101,4
Переробна промисловість	%	89,6	102,5
легка промисловість	%	94,2	105,0
целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	%	91,0	101,5
виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	%	46,7	100,0
хімічна та нафтохімічна промисловість	%	97,9	106,5
металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів	%	102,0	100,5

Продовження табл. 1

1	2	3	4
машинобудування	%	110,3	105,0
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	%	108,9	100,5
Середньомісячна з/п у промисловості	грн.	3892	4500
Кількість інноваційно-активних підприємств у % до загальної кількості промислових підприємств	%	13,0	15,5
Частка промислових підприємств, що впроваджували інновації	%	11,4	15,0
Упровадження нових технологічних процесів на промислових підприємствах	штук	48	52
Освоєно інноваційні види продукції	штук	49	64
Інноваційні витрати, млн. грн.	млн. грн.	328,2	453,1
Рівень енергоємності виробництва	%	...	скорочення на 3,2 %
Обсяг виконаних будівельних робіт	млн. грн.	1675,0	2543,1
Обсяг інвестицій в основний капітал	млн. грн.	7839,4	9342,1

Можливість проведення моніторингу реалізації стратегії розвитку промислового виробництва області буде сприяти більш ефективному використанню виробничих потужностей, підвищенню продуктивності праці, збільшенню прибутковості та покращенню фінансового стану промислових підприємств регіону.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Реалізація положень вказаної вище програми дозволить забезпечити сприятливі умови для: виконання показників енергоефективності, передбачених завданнями і заходами Державної цільової економічної програми енергоефективності на 2010-2015 роки; зниження рівня енергоємності валового регіонального продукту за термін дії Програми на 20% порівняно з 2009 роком; зниження втрат паливно-енергетичних ресурсів на 40%; підвищення рівня енергетичної безпеки регіону і конкурентоспроможності регіональної економіки; оптимізації структури енергетичного балансу області шляхом заміщення частини імпортованих органічних енергоресурсів регіональними видами енергоресурсів, зокрема вугіллям, й отриманими з альтернативних і поновлюваних джерел енергії; підвищення якості наданих комунальних послуг; системного розвитку альтернативних і поновлюваних джерел енергії.

Список використаних джерел:

1. Амоша О. І. Державна підтримка вугільної промисловості України у світлі правил СОТ та ЄС / О. І. Амоша, А. І. Кабанов, Л. Л. Стариченко // Уголь України. – 2010. – №1. – С. 5–10.
2. Варналій З. С. Конкурентоспроможність національної економіки: проблеми та пріоритети інноваційного забезпечення / З. С. Варналій, О. П. Гармашова. – К. : Знання України, 2013. – 387 с.
3. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 р. (проект) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.csi.org.ua/www/wp-content/uploads/2013/05/nsrdu2020_1.pdf.
4. Заблодська І. В. Моніторинг та оцінка реалізації стратегії економічного та соціального розвитку регіону: монографія / І. В. Заблодська, С. П. Дроботенко та ін. – Луганськ : Ноулідж, 2012. – 157 с.

5. Кіндзерський Ю. Проблеми розвитку промисловості та розбудови ефективної промислової політики в Україні / Ю. Кіндзерський // Економіст. – 2012. – № 8. – С. 15–22; № 10. – С. 33–40.
6. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 08.09.2005 р. №2850-IV // Офіційний вісник України. – 2005. – № 40. – Ст. 2529.
7. Про затвердження Порядку розроблення, проведення моніторингу та оцінки реалізації регіональних стратегій розвитку : Постанова КМУ від 16 листопада 2011 р. №1186.
8. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23.03.2000 р. № 1602-111 // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №25. – Ст. 195.
9. Пельтек Л. В. Розвиток регіональної промислової політики держави: теорія, методологія, механізми : монографія / Л. В. Пельтек. – Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. – 268 с.
10. Методологічні засади розробки стратегій регіонального розвитку / С. А. Романюк, Н. М. Внукова, Л. О. Лимонова, В. І. Лямець. – Харків : ХДЕУ, 2001. – 320 с.
11. Стратегія економічного та соціального розвитку Луганської області на період до 2015 року [Електронний ресурс] / Луганська обласна державна адміністрація. – Режим доступу: <http://www.loga.gov.ua/oda/about/depart/economy/se-state/str-dev/>.
12. Якубовський М. Промислова політика: проблеми та перспективи модернізації / М. Якубовський // Економіка України. – 2010. – №8. – С. 21–29.

References:

1. Amosha, O.I. Kabanov, A.I., Starichenko, L.L. (2010). State support for Ukraine's coal industry in the light of the WTO rules and the EU. *Uhol' Ukrainy [Coal Ukraine]*, vol. 1, pp. 5–10 (in Ukr.).
2. Varnaliy, Z.S., Garmashova, O.P. (2013). *Konkurentospromozhnist' natsional'noyi ekonomiky: problemy ta priorityty innovatsiyoho zabezpechennya* [Competitiveness of the national economy: problems and priorities of innovative software]. «Knowledge of Ukraine», Kyiv, 387 p. (in Ukr.).
3. National Strategy for Regional Development until 2020 (draft). Available at: http://www.csi.org.ua/www/wp-content/uploads/2013/05/nsrdu2020_1.pdf (in Ukr.).
4. Zablodska, I.V., Drobotenko, S.P. and others (2012). *Monitorynh ta otsinka realizatsiyi stratehiyi ekonomichnoho ta sotsial'noho rozvytku rehionu* [Monitoring and evaluation of the implementation strategy for economic and social development of the region]. Noulidzh, Lugansk, 157 p. (in Ukr.).
5. Kindzersky, Yu. (2012). Problems of industrial development and the development of effective industrial policy in Ukraine. *Ekonomist [The Economist]*, vol. 8, pp. 15–22; vol.10, pp. 33–40 (in Ukr.).
6. *On the promotion of regional development*, Law of Ukraine on 08.09.2005, no. 2850-IV (2005). Official Journal of the Ukraine, vol. 40, art. 2529 (in Ukr.).
7. *On the Drafting, monitoring and evaluation of regional development strategies* (2011). CMU Resolution of 16 November 2011, no. 1186 (in Ukr.).
8. *On State Forecasting and Development programs of economic and social development of Ukraine* (2000), Law of Ukraine on 23.03.2000, no. 1602-111. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, vol. 25, art. 195 (in Ukr.).
9. Peltek, L.V. (2010). Development of Regional Industrial policy: theory, methodology, mechanisms. CSU them. Peter Graves, Nicholas, 268 p. (in Ukr.).
10. Romaniuk, S., Vnukovo, N.M., Limonov, L.A., Lyamets, V.I. (2001). Methodological bases for development of regional development strategies. HDEU, Kharkov, 320 p. (in Ukr.).
11. Lugansk Regional State Administration. *Strategy for Economic and Social Development of the Luhansk region until 2015*. Available at: <http://www.loga.gov.ua/oda/about/depart/economy/se-state/str-dev> (in Ukr.).
12. Jakubowski, M.M. (2010). Industrial policy: problems and prospects of modernization. *Ekonomika Ukrainy [Economy of Ukraine]*, vol. 8, pp. 21–29 (in Ukr.).